

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ЗАПОРІЗЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Наукове товариство студентів, аспірантів, докторантів і
МОЛОДИХ ВЧЕНИХ

ЗБІРНИК ТЕЗ ДОПОВІДЕЙ
науково-практичної конференції з міжнародною
участю молодих вчених та студентів
«Актуальні питання сучасної медицини і
фармації 2019»
13 – 17 травня 2019 року

УДК: 61

A43

Конференція включена до Реєстру з'їздів, конгресів, симпозіумів та науково-практичних конференцій 2019 року (179), посвідчення Укр ІНТЕІ № 125 від 29.03.2019.

ОРГКОМІТЕТ КОНФЕРЕНЦІЇ:

Голова оргкомітету: проф. Колесник Ю.М.

Заступники голови: проф. Туманський В.О., доц. Авраменко М.О.

Члени оргкомітету: проф. Візір В.А., доц. Моргунцова С.А., доц. Компанієць В.М., доц. Кремзер О.О., доц. Полковніков Ю.Ф., доц. Шишкін М.А., д.біол.н., доц. Павлов С.В., проф. Разнатовська О.М., голова студентської ради Усатенко М.С.

Секретаріат: доц. Іваненко Т.В., ст. викл. Абросімов Ю.Ю., студенти Подлужний Г.С., Москалюк А.С, Скоба В.С, Гонтаренко Е.О.

Збірник тез доповідей науково-практичної конференції з міжнародною участю молодих вчених та студентів «Актуальні питання сучасної медицини і фармації 2019» (Запорізький державний медичний університет, м. Запоріжжя, 13-17 травня 2019 р.). – Запоріжжя: ЗДМУ, 2019. – 200с.

ISSN 2522-1116

Запорізький державний медичний
університет, 2019.

Results. We established that development of colitis was not accompanied with the change of amount of AhR⁺ lymphocytes in immunopositive cells. Drug administration during the development of experimental pathology was accompanied by changes in the expression of AhR on lymphocytes.

Conclusions. Simvastatin and antagonist of receptors of interleukin-1 seemed to be beneficial in oxazolone-induced colitis rat model through modulate AhR expression with lymphocytes of colon.

ЕПІТЕЛІАЛЬНО-МЕЗЕНХІМАЛЬНА ТРАНСФОРМАЦІЯ КЛІТИН ПРОТОВОЇ АДЕНОКАРЦИНОМИ ПІДШЛУНКОВОЇ ЗАЛОЗИ

Кабаченко В.О.

Запорізький державний медичний університет

Протокова аденокарцинома підшлункової залози (ПАПЗ) – це злоякісна пухлина підшлункової залози, що складає 95 % усіх злоякісних новоутворень підшлункової залози. ПАПЗ є найбільш агресивною пухлиною, стійкою до променевої та хіміотерапії, яка відрізняється дуже низьким рівнем виживаності хворих.

До теперішнього часу не встановлений генез ПАПЗ: за стохастичною моделлю ПАПЗ виникає при онкогенній мутації дуктальних клітин протокових структур підшлункової залози, за ієрархічною моделлю ПАПЗ виникає в ніші нормальних стовбурових клітин залози, в якій, внаслідок онкогенних мутацій, з'являються ракові стовбурові клітини, які забезпечують розвиток злоякісної пухлини (Melzer C., von der Ohe J., Lehnert N. et al., 2017). Мікроскопічною особливістю ПАПЗ є наявність протокових структур, які утворюють ракові клітини, а також рясної десмопластичної строми з канцер-асоційованих фіброblastів, макрофагів, імунних клітин, судин та молекул позаклітинного матриксу (Туманский В.А., Коваленко І.С., 2019). Нами визначено, що десмопластична строма, як правило, переважає над атипovими структурами ПАПЗ. ПАПЗ відрізняється мультифокальним, інфільтративним типом росту, особливо помітним у периферійній зоні інвазії пухлини.

Одним з механізмів високої агресивності і нечутливості ПАПЗ до сучасних методів комплексного лікування є процес епітеліально-мезенхімальної трансформації (ЕМТ) пухлинних клітин. За даними S. Wang et al. (2017) через ЕМТ ракові клітини ПАПЗ набувають агресивного мезенхімального фенотипу, який забезпечує швидке розповсюдження рухливих трансформованих клітин, а також здатність до міграції та метастазування ракових клітин (Hill B. S. et al., 2017). Є три сигнальні шляхи, які запускають процес ЕМТ у ракових клітинах: Wnt- β -катеніновий сигналінг, TGF- β сигналінг та Notch сигналінг. Під впливом цитокинів, хемокинів і факторів росту [фактор росту фіброblastів (FGF), епідермальний фактор росту (EGF), гепатоцитарний фактор росту (HGF), трансформуючий фактор росту β (TGF- β), кістковий морфогенетичний протеїн (BMP)], які виділяють пухлинні мезенхімальні стовбурові клітини, паракринним шляхом активуються ЕМТ-асоційовані транскрипційні фактори (Snail, Slug, Zeb1, Zeb2, Twist1), що пригнічують активність генів, які кодують білки клітинної адгезії, десмосом і щільних міжклітинних контактів, а також підвищують активність генів, що кодують N-кадгерин, фібронектин і виментин (Berger L. et al., 2016). При феномені ЕМТ послаблюються міжклітинні зв'язки та перебудовується цитоскелет ракових клітин, що проявляється зниженням експресії E-кадгерину та порушенням його зв'язку з β -катеніном та мікрофіламентами. Водночас змінюється інтегрин-опосередкована адгезія між раковими клітинами та міжклітинним матриксом, яка забезпечує рухомість трансформованих ракових клітин. З патоморфологічних позицій ЕМТ характеризується зниженням експресії E-кадгерина, γ -катеніна, цитокератинів, ламініна на тлі підвищення експресії трансформованими раковими клітинами маркерів мезенхімального фенотипу, таких як N-кадгерин, виментин, фібронектин, гладенько-м'язовий актин α -SMA (Lamouille S. et al., 2014). Ознаки ЕМТ найбільш виражені на периферії пухлини у зонах її контакту клітинами нормальної тканини підшлункової залози.

Для прогнозування ступеню агресивності ПАПЗ перспективним є імуногістохімічне визначення в трепанобіоптатах пухлини хворих на ПАПЗ частки епітеліально-мезенхімально трансформованих ракових клітин серед клітин пухлинної десмопластичної строми та виразності ЕМТ на різних етапах прогресування ПАПЗ.

ЗМІСТ

ФУНДАМЕНТАЛЬНІ МЕДИКО-БІОЛОГІЧНІ ДОСЛІДЖЕННЯ – ДЛЯ МЕДИЧНОЇ ПРАКТИКИ

ДОСЛІДЖЕННЯ СТАНУ ЩИТОПОДІБНОЇ ЗАЛОЗИ СЕРЕД СТУДЕНТІВ ІЗ РІЗНИХ РЕГІОНІВ УКРАЇНИ З ВИКОРИСТАННЯМ УЛЬТРАЗВУКОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ.....	3
Бавус І.В	
ПАТОМОРФОЛОГІЯ МІКРОЦИРКУЛЯТОРНИХ РОЗЛАДІВ В ГОСТРОМУ ПЕРІОДІ ШЕМІЧНОГО ІНСУЛЬТУ	4
Волошанська О.О., Тертишний С.І	
NEUROPROTECTIVE EFFECT OF SELECTIVE ESTROGEN RECEPTOR MODULATOR (SERM) IN DEPRIVATION OF THE SYSTEM'S LEVEL OF RESTORED GLUTATHIONE IN VITRO: HSP70 ROLE IN THE IMPLEMENTATION OF THIS ACTION.....	5
Bodnarchuk Y., Ryzhenko O., Kovalchuk D	
ДИНАМІКА СПОР ГРИБІВ РОДУ ALTERNARIA У М. ЗАПОРІЖЖІ (ТРИРІЧНІ СПОСТЕРЕЖЕННЯ)	6
Гавриленко К.В., Приходько О.Б.	
ФАРМАКОЛОГІЧНА МОДУЛЯЦІЯ В-ER - ПЕРСПЕКТИВНА НАПРЯМОК НЕЙРОПРОТЕКЦІЯ	6
Гуйтур Н.М.	
ДИНАМІКА ПАЛІНАЦІЇ ДЕРЕВ РОДУ POPULUS В ЗАПОРІЖЖІ (2015-2018 РОКІВ)	7
Гуліна О.С., Ємець Т.І.	
RAT MODEL OF INFLAMMATORY BOWEL DISEASE MODULATE ARYL HYDROCARBON RECEPTOR EXPRESSION	7
Zherebiatiev A. S.	
ЕПІТЕЛІАЛЬНО-МЕЗЕНХІМАЛЬНА ТРАНСФОРМАЦІЯ КЛІТИН ПРОТОВОЇ АДЕНОКАРЦИНОМИ ПІДШЛУНКОВОЇ ЗАЛОЗИ	8
Кабаченко В.О.	
LYMPHATIC FILARIASIS IN INDIA	9
Kambam Sneha Reddy	
ЩОДО МОРФОФУНКЦІОНАЛЬНИХ ПЕРЕДУМОВ ЗМІШУВАННЯ КРОВІ ПОРОЖНИСТИХ ВЕН У ПРАВОМУ ПЕРЕДСЕРДІ ПЛОДА	9
Кандибей В.К., Тіткова О.Ю., Лебединець О.М.	
ОСОБЛИВОСТІ ДИНАМІКИ ТА СПІВВІДНОШЕННЯ ФОЛКУЛІВ, СПОЛУЧНОЇ ТКАНИНИ ТА СУДИННОГО РУСЛА ЯЄЧНИКІВ ПОТОМСТВА ЩУРІВ ПРОТЯГОМ ПЕРШОГО МІСЯЦЯ ЖИТТЯ ПІСЛЯ ВВЕДЕННЯ ПРОГЕСТЕРОНУ У ПЕРІОД ВАГІТНОСТІ	10
Ковальчук К.С., Тополенко Т.А., Булига В.С.	
ЗМІНИ АБСОЛЮТНОЇ ТА ВІДНОСНОЇ МАСИ НИРОК ЩУРІВ - НАЩАДКІВ САМИЦЬ З ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНИМ МЕТАБОЛІЧНИМ СИНДРОМОМ	11
Коротчук Є.В.	
МОРФОФУНКЦІОНАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА НЕЙРОНІВ СА-1 ЗОНИ ГІПОКАМПУ ЩУРІВ З ХРОНІЧНОЮ АЛКОГОЛЬНОЮ ІНТОКСИКАЦІЄЮ ПРИ ЗАСТОСУВАННІ ТІОЛЬНИХ АНТИОКСИДАНТІВ	12
Кучер Т.В.	
ОСОБЛИВОСТІ ПОКАЗНИКІВ СЕРЦЕВОГО РИТМУ У СТУДЕНТІВ І ТА ІІ КУРСІВ НА ПОЧАТКУ НАВЧАЛЬНОГО РОКУ	13
Кучковський О.М., Монова А.С.	
ВПЛИВ ЕНАЛАПРИЛУ НА ФУНКЦІОНАЛЬНУ АКТИВНІСТЬ ТРОМБОЦИТІВ SHR-ЩУРІВ	14
Павлов С.Б., Бабалян В.А., Валільщіков Н.В., Бабенко Н.М., Кумечко М.В., Семко Н.Г.	
РОЛЬ МАТРИКСНИХ МЕТАЛОПРОТЕІНАЗ ТА ТКАНИННИХ ІНГІБІТОРІВ В КИШКОВОМУ КАНЦЕРОГЕНЕЗІ	15
Пирогова З.О.	
ЕТИОЛОГІЧНА СТРУКТУРА ЗАВІЗНИХ ВИПАДКІВ МАЛЯРІЇ В ЗАПОРІЗЬКІЙ ОБЛАСТІ	16
Рябокоть Д.Ю.	